

Mogućnosti konsultacija u sektoru okoliša u procesu programiranja pomoći u BiH

Zara Halilović

Sarajevo, decembar 2014. godine

Faze kroz koje BiH treba proći na putu ka EU

Pretpristupni proces
(zemlja potencijalni
kandidat):

Sporazuma o stabilizaciji i
pridruživanju (SSP)

Pristupni proces
(zemlja kandidat):

SSP + pregovori o
poglavljima acquis-a

Trenutni mehanizmi praćenja napretka BiH prema EU

- Praćenje ispunjavanja obaveza iz SSP-a
- Godišnji izvještaji o napretku BiH prema EU

Nalazi o okolišu – trendovi u pridruživanju

Izvještaj o napretku BiH 2005:

- Ne postoji okolišna **politika** niti **strategija**
- **Administrativni kapaciteti** slabi, naročito na **državnom nivou**
- **Implementacija zakonodavstva** u oblastima **zaštite vazduha, vode i upravljanja otpadom** treba biti prioritet
- Uspostavljanje **harmoniziranog pravnog okvira za cijelu državu** je jako bitno
- Ključni preduslov za postizanje napretka je jačanje **administrativnih kapaciteta**, uspostavljanje **operativne Državne agencije za okoliš** bi predstavljalo značajan korak naprijed

Nalazi o okolišu – trendovi u pridruživanju

Izvještaj o napretku BiH 2006:

- BiH u **ranoj fazi usklađivanja**, primijećen određen napredak
- Nedostatak **državne strategije okoliša**, a zbog toga i **slabo jačanje administrativnih kapaciteta** u oblasti okoliša
- **Zakon o okolišu na državnom nivou**, koji bi uspostavio okvir za harmoniziranu zaštitu okoliša u cijeloj državi, nije usvojen
- **Državna agencija** za okoliš nije uspostavljena

Nalazi o okolišu – trendovi u pridruživanju...

Izveštaj o napretku BiH [2007:](#)

- Postignut ograničen napredak, **implementacija zakonodavstva i dalje problem**
- Ograničeni **administrativni kapaciteti**
- **Malo finansijskih resursa** za ulaganja u okoliš
- Nije uspostavljena **državna agencija za okoliš**
- **Državni zakon o okolišu** još nije usvojen, iako je to neophodno za stvaranje okvira za harmoniziranu zaštitu okoliša u cijeloj državi
- Treba provesti **sistem monitoringa okoliša** i unaprijediti **izvještavanje prema Evropskoj agenciji za okoliš**

...Nalazi o okolišu – trendovi u pridruživanju

Izvještaj o napretku BiH 2013:

- Ograničen napredak u oblasti okoliša
- Prioritet: uspostavljanje **usklađenog pravnog okvira** za zaštitu okoliša, odgovarajućih **administrativnih kapaciteta** i funkcionalnost **sistema monitoringa okoliša**

Nalazi o okolišu – trendovi u pridruživanju

Izveštaj o napretku BiH 2014:

- Pripreme u oblasti životne sredine i klimatskih promjena su i dalje u početnoj fazi
- **Administrativni kapaciteti** u oblasti okoliša i dalje slabi
- Ne postoji **mehanizam za sveobuhvatno usklađivanje sa zakonodavstvom EU**, kao ni za **cjelodržavno strateško planiranje**
- Prioritet-uspostavljanje **usklađenog pravnog okvira**, odgovarajući **administrativni kapaciteti i funkcionalnost sistema monitoringa**
- Potrebno je unaprijediti **horizontalnu i vertikalnu među-institucionalnu koordinaciju**
- Neophodni su **strateško planiranje i provedba *acquisa*** iz oblasti

EU acquis

- Oblast zaštite okoliša=**1/3 acquisa** – najteži dio acquisa u tehničkom smislu!
- EU politika okoliša – Sedmi Akcioni program za okoliš

Obaveze BiH u procesu pristupanja

- Obaveze koje proizilaze iz SSP:
  - Obaveze iz čl. 70: obaveza BiH za usklađivanje zakonodavstva sa *acquis-em* EU i obaveza efikasnog provođenja zakonodavstva
  - + posebni članovi SSP vezani za oblast okoliša
- Obaveze ispunjavanja kriterija pristupanja relevantnih za okoliš:
  - politički
  - ekonomski
  - administrativni
- sposobnost preuzimanja obaveza članstva :
  - ispunjavanja ciljeva EU
  - usvajanje i efikasno provođenje EU *acquis-a*

Proistekle obaveze za BiH

- BiH Strategija aproksimacije sa acquis-em u oblasti okoliša
- BiH planovi za provođenje određenih direktiva u oblasti okoliša
- BiH politika okoliša
- Ispunjavanje obaveza proisteklih iz međunarodnih sporazuma iz oblasti okoliša
- Upravljanje podacima u oblasti okoliša
- Obaveza izvještavanja BiH prema Evropskoj agenciji za okoliš

Ispunjavanje obaveza prema EU uz poštivanje ustavnih nadležnosti (EnvIS)

- Strategija približavanja propisa EU acquis-u u oblasti okoliša + 3 dokumenta za provedbu Strategije (entiteti i Brčko distrikt)
- Politika zaštite okoliša BiH + 3 dokumenta o politici zaštite okoliša (entiteti i Brčko distrikt)
- Planovi za provođenje 4 direktive + po 3 Akciona plana za svaku od direktiva (entiteti i Brčko distrikt)
- 3 međunarodna sporazuma-Implementacion plan za svaki sporazum + po 3 plana aktivnosti za svaki implementacioni plan (entiteti i Brčko distrikt)
- Strategija upravljanja podacima o okolišu i izvještavanja Evropskoj agenciji za okoliš

Implementacija obaveza će dovesti do

- Pozitivne promjene Izvještaja o napretku BiH-ostvarivanje napretka
- Omogućavanje korištenja sredstava IPA II instrumenta za oblast okoliša

Trenutni status potrebnih dokumenata

- Radni materijali kao rezultati projekta
- Materijali su izrađeni u okviru rada radnih grupa po principu koordinacije unutar sektora uz uključene predstavnike svih relevantnih institucija
- Radne grupe predstavljaju tehničku koordinaciju
- MVTiEO koordinirajuća institucija

U kojem pravcu nastaviti

- Planirati i realizirati usvajanje navedenih radnih materijala od strane odgovarajućih nivoa vlasti
- ✓ Kada? **ŠTO PRIJE**
- ✓ Zašto? Jer su **materijali „kvarljiva roba“**, i jer je njihovo **usvajanje preduslov za dobivanje podrške u sektoru okoliša kroz IPA II**

Dosad preuzete aktivnosti vezane za usvajanje

- Organiziran sastanak sa donosiocima odluka (pozvana relevantna ministarstva, agencije, fondovi) u cilju predstavljanja važnosti rezultata projekta i planiranja aktivnosti na njihovom usvajanju

registrovano izuzetno malo učešće donosioca odluka

DA LI TREBA NOVI SASTANAK I KADA?

Sektorski mehanizam CD u službi postizanja napretka u 2015

- Podrška za usvajanje strateskih dokumenata/politika
- Podrška za izmjenu Strateškog planskog dokumenta IPA II za BiH
- Učešće u pripremi sektorskih planskih dokumenata
- Posebna vježba: sektorski planski dokumenti kako ih vidi CD

Šta civilno društvo može uraditi prema / sa...

- Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH?
- Direkciji za evropske integracije?
- Vijeću ministara BiH?
- Parlamentu BiH?
- Entitetskim vladama i ministarstvima?
- Vladi Brčko distrikta BiH?
- Delegaciji Evropske unije u BiH i Evropskoj komisiji?